

Wielkanoc

Zgodnie z postanowieniami soboru nicejskiego z 325 roku obchodzi się je w pierwszą niedzielę, po pierwszej wiosennej pełni księżyca, między 22 marca i 25 kwietnia, po wiosennej równonocy i zawsze po żydowskim Pesach.

Duchowym przygotowaniem do wielkiego święta jest czterdziestodniowy Post zwany Wielkim lub czterdziestnicą - pamiątka czterdziestodniowego postu Jezusa Chrystusa, po chrzcie w Jordanie i przed rozpoczęciem działalności publicznej. W Kościele prawosławnym Wielki Post poprzedzony jest czterotygodniowym przedpościem, będącym wstępem i pierwszym etapem całego liturgicznego zespołu obrzędowego, zarówno obchodów wielkopostnych jak i paschalnych.

W Wielką Sobotę po południu lub w Paschę rano święci się pokarmy: przede wszystkim jaja, paski (od Paschy - nazwy święta) wysokie, słodkie ciasta drożdżowe, artos (biały chleb pszenny pieczony na zakwasie), mięso, kielbasę, sery, paschę – słodki deser z twarogu, żółtek utartych z cukrem, z dodatkiem różnych bakalii.

Liturgia Paschy rozpoczyna się o północy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Paschalną uroczystą procesją, ze świecami, chorągwiami i ikonami, przedstawiającymi wychodzącego z grobu Chrystusa. Procesja, przy biciu dzwonów, obchodzi trzykrotnie cerkiew śpiewając hymn:

*Zmartwychwstanie Twoje Chryste Zbawicielu aniołowie opiewają na niebiosach i nam pozwól na ziemi czystym sercem Ciebie chwalić**.*

Zamknięte odrzwia świątyni symbolizują zapieczętowany Grób Pański. Otwiera je uroczyście główny celebrans, po czym wchodzi do środka z wiernymi i przewodniczy misterium paschalnemu.

Poniedziałek Wielkanocny - Prawosławna Pominalnica. W ludowych obchodach tego dnia i zwłaszcza na wschodnich rubieżach Polski zachowały się dotąd ślady archaicznych obrzędów zadusznych, w przeszłości odprawianych w porze wiosennej. Tego dnia, po nabożeństwie, wyrusza z cerkwi procesja z chorągwiami prowadzona przez księdza /batuszkę/ i udają się na cmentarz. Tam odbywa się pominalnica, czyli Zaduszki, wspomnienie zmarłych. Nad grobami odmawia się panichidy; czyli nabożeństwa i modlitwy żałobne w intencji zmarłych, za ich wieczny spokój. Na grobach składano jaja malowane

najczęściej na kolor czerwony, lub wzorzyste pisanki oraz kawałki świątecznego pieczywa.

W tradycji prawosławnej także Niedziela Przewodnia i Przewodni (Prowodny) Poniedziałek (Poinedałyk) przypadające tydzień po święcie Paschy obchodzone są jako Wielkanoc Umarłych. Nazwę Przewody - Prowody wywodzi się i tłumaczy jako przewodzenie, przeprowadzanie, wyprawianie dusz zmarłych w zaświaty, czyli jak powiadano „na tamten świat”. W obchodach Niedzieli Przewodniej, a także Przewodniego Poniedziałku zachowały się liczne elementy zaduszne i ślady odwiecznego kultu zmarłych, powiązane z czasem z tradycją kościelną.

Zadanie.

Opisz ikonę Zmartwychwstania Pańskiego

